29/09/2019

Όταν ο Καποδίστριας ίδρυσε Ορφανοτροφείο στην Αίγινα

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ο Καποδίστριας θα ιδρύσει στην Αίγινα το Ορφανοτροφείο για την προστασία των Ελλήνων ορφανών. Η οικοδομή του Ορφανοτροφείου άρχισε λίγους μήνες μετά την άφιξη του Καποδίστρια στην Αίγινα και τελείωσε τον Ιούνιο του 1829.

Στις 8 Οκτωβρίου 1829 πρώτη επέτειο της ναυμαχίας του Ναυαρίνου έγινε πανηγυρικά, μπροστά στον Κολοκοτρώνη, το Πανελλήνιο και τους άλλους επισήμους της εποχής, η κατάθεση του θεμελίου λίθου της εκκλησίας που έγραφε: “Εξ ονόματος του Ελληνικού Έθνους ο Κυβερνήτης της Ελλάδος καθιερώνει τον ναόν τούτον εις τον Σωτήρα της Ελλάδος Θεόν”.

Εκτός από την Εκκλησία και ένα Νοσοκομείο, το Ορφανοτροφείο περιελάμβανε και 12 δωμάτια προορισμένα το καθένα για 30 παιδιά.

Στις 9 Μαρτίου 1829 έφεραν τα πρώτα 66 ορφανά που εξαγόρασαν οι Γάλλοι στην Αλεξάνδρεια και τα είχε εγκαταστήσει η Κυβέρνηση ως τότε στη Φανερωμένη, το μετόχι της Χρυσολεόντισσας. Την άλλη μέρα ήρθαν οι 160 ψυχογιοί απ’ τον Πόρο.

Σε λίγο μαζεύτηκαν 500 παιδιά. Γενικός έφορος του ιδρύματος στην αρχή διορίστηκε ο Βιάροας Καποδίστριας και δεύτερος ο Κερκυραίος λόγιος Λ. Μουστοξύδης.

Στο Ορφανοτροφείο ενσωματώθηκαν τρία αλληλοδιδακτικά “τρεις κλάσεις ελληνικών μαθημάτων” και πολλά χειροτεχνεία (ξυλουργείο, σιδηρουργείο, τυπογραφείο κ.ά.). Στο Ορφανοτροφείο είχε επίσης ενταχθεί και το Πρότυπο σχολειό, απ’ όπου θα αποφοιτούσαν δάσκαλοι για τα αλληλοδιδακτικά. Την ίδια χρονιά στην Αίγινα πάλι, ιδρύθηκε και το Κεντρικό σχολείο, του οποίου οι απόφοιτοι θα ακολουθούσαν ανώτερες σπουδές.

Πολύς λόγος έγινε για το αν θα πρέπει να υπάρχουν κατά τη σχολική περίοδο αργίες και διακοπές, γιατί μερικοί υποστήριζαν ότι οι αργίες και οι διακοπές είναι εμπόδιο για την προκοπή των μαθητών. Τελικά ο Κυβερνήτης εξέδωσε στις 16.1.1830 το εξής διάγγελμα σχετικά με τη λειτουργία των αλληλοδιδακτικών, όπου καθορίζονται οι μέρες της σχολικής αργίας.

1) Τα αλληλοδιδακτικά σχολεία της Επικράτειας δεν θα κάνουν μάθημα τις Κυριακές, τις δεσποτικές και θεομητορικές γιορτές των Αγίων.
2) Κατά τις γιορτινές μέρες, μετά τη θεία Λειτουργία οι μαθητές πηγαίνουν σχολείο και αφού γίνει εξήγηση του Ιερού Ευαγγελίου της ημέρας, γίνεται η συνηθισμένη παράδοση.
3) Οι ώρες παράδοσης είναι 9-12 το πρωί και 2-5 το απόγευμα.
4) Τα αλληλοδιδακτικά σχολεία θα έχουν διακοπές από 20 Ιουλίου μέχρι 1η Σεπτεμβρίου. Τις ημέρες των διακοπών εκτός από τις γιορτές γίνεται μάθημα μόνο μέχρι το μεσημέρι.

Η όλη αυτή προσπάθεια και ο αγώνας του Καποδίστρια για την Εκπαίδευση απέδωσε καρπούς και έτσι την 28η Οκτωβρίου 1829 ο Κυβερνήτης με επιστολή του καθιστά γνωστό στον Α. Μουστοξύδη ότι 7 μαθητές από το Κεντρικό Σχολείο αποφοίτησαν και ότι η Κυβέρνηση αποφάσισε να προβιβάσει τους 4 από τους 7.
Οι 4 προβιβασθέντες ήταν οι Φραγκίσκος Δασιμίνης, Νικόλαος Φλέγκας, Ιωάννης Σκούφος και Ιωάννης Σώκκας. Αυτοί θα κατατάσσονταν στη Στρατιωτική Σχολή. Η απόφαση αυτή του Καποδίστρια χαρακτηρίστηκε δημοκρατική, γιατί μέχρι τότε στη Στρατιωτική Σχολή κατατάσσονταν παιδιά αριστοκρατών και όχι ορφανά πολέμου. Οι 4 μαθητές εξελίχθηκαν σε μεγάλους αξιωματικούς. Με τον ερχομό του Όθωνα η Στρατιωτική Σχολή ονομάστηκε “Στρατιωτική Σχολή των Ευελπίδων”.

Παρόλες τις επιτυχίες τα σύννεφα δεν άργησαν να φανούν στον ορίζοντα αφού οι μαθητές του Κεντρικού σχολείου αντέδρασαν στα κατά τη γνώμη τους αυστηρά μέτρα του Κυβερνήτη. Έτσι έκαναν αποχή τον Ιανουάριο του 1831 προκαλώντας, σύμφωνα με έκθεση του Μουστοξύδη στον Καποδίστρια, πολλά προβλήματα στους κατοίκους του νησιού.
Χαρακτηριστική είναι και η απόφαση του Αστυνόμου προς τον Καποδίστρια: “Οι μαθητές είναι ταραχοποιοί και στασιαστές, κατάσταση η οποία τρομοκρατεί τους κατοίκους της Αίγινας και ιδιαίτερα τους Ψαριανούς, που δεν μπορούν να κάνουν τίποτα και έτσι υπομένουν τα ολέθρια αποτελέσματα. Αίτιο αυτής της κατάστασης είναι ο Γεννάδιος, ο οποίος τις ώρες του μαθήματος του γνωστοποιεί τα δικαιώματα που έχουν με αποτέλεσμα τον ξεσηκωμό των μαθητών”.

Ο Κυβερνήτης ένιωσε λύπη όταν έμαθε την απειθαρχία των μαθητών, αφού πριν μερικές μέρες κάθονταν ανάμεσα τους και ένιωθε ανακουφισμένος βλέποντας τις μαθητικές επιδόσεις και την “ευταξία αυτών”. Αμέσως διέταξε το Δικαστήριο να εξετάσει τα παράπονα των μαθητών, εναντίον αυτών που θεωρούσαν υβριστική τη συμπεριφορά τους και να δώσει ικανοποίηση κατά τους νομικούς τύπους.

Αποδοκίμασε επίσης το κίνημα καθώς και την πρόταση αποβολής των καθηγητών. Έτσι διέταξε να κλεισθεί το σχολείο και οι δάσκαλοι να δίνουν μαθήματα στα

σπίτια τους σε όσους μαθητές ενδιαφέρονται. Συγχρόνως συγκρότησε επιτροπή για να διακρίνει τους “ευπειθείς” από τους “απειθείς” και για να καλέσει ενώπιον της τον κάθε μαθητή χωριστά.